

Ὁ
Οἴκοῦμενισμός

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πρόλογος

ΕΚΚΛΗΣΙΑ μας είναι από τή φύση της καθολική καί ἀσφαλῶς οἰκουμενική (παγκόσμια). Ἔχει ἀνοιχτή τήν ἀγκαλιά της σ' ὄλους τούς ἀνθρώπους, κάθε φυλῆς καί ἐποχῆς, καί τούς καλεῖ νά ἔρθουν κοντά της. Ὁ Χριστός, πού εἶναι ἡ κεφαλή της, ἀπευθύνει διαχρονικά στόν κόσμο τό «δεῦτε πρός με πάντες», ἐνῶ παράλληλα στέλνει τούς μαθητές Του νά διδάξουν τό Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας «εἰς πάντα τὰ ἔθνη».

Αὐτή τή συστατική καί φυσική ιδιότητα τῆς Ἐκκλησίας, τήν οἰκουμενικότητα-παγκοσμιότητα, τή διεκδικοῦν σήμερα δύο κινήματα, πού ἐκφράζουν τό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς: ὁ Οἰκουμενισμός καί ἡ Παγκοσμιοποίηση.

Ἡ Παγκοσμιοποίηση προωθείται ἀπό ἰσχυρές πολιτικοοικονομικές δυνάμεις καί προβάλλει τό μοντέλο μιᾶς ἐνοποιημένης ἀνθρωπότητας, ἐνῶ ὁ Οἰκουμενισμός δραστηριοποιεῖται στόν θρησκευτικό χῶρο, ἐπιδιώκοντας τήν ἐκπλήρωση τοῦ ὁράματος ἑνός ἐνωμένου Χριστιανισμοῦ καί στοχεύοντας τελικά σέ μιᾶ οἰκουμενική θρησκεία, μιᾶ Πανθρησκεία.

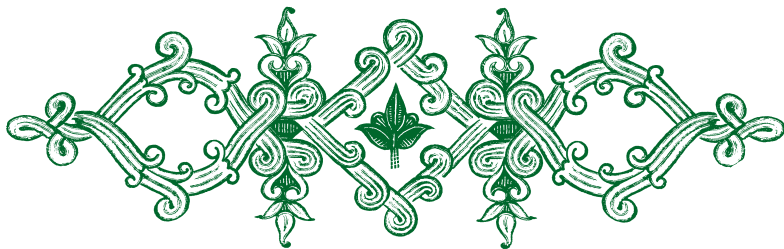
Στό τεῦχος τοῦτο ἐπιχειροῦμε νά σκιαγραφήσουμε τό κίνημα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ –στό ὁποῖο συμμετέχει καί ἡ Ὁρθοδοξία–, ἐπειδὴ αὐτό παραμένει ἄγνωστο στό εὐρύτερο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἐπειδὴ οἱ ἐξελίξεις στοὺς κόλπους του προκαλοῦν ἀνησυχία καί προβληματισμό.

Ἴσως ν' ἀκούγεται περίεργα, ἀλλά εἶναι γεγονός ὅτι σήμερα ὁ Οἰκουμενισμός ἀπειλεῖ τήν οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, γιατί διολισθαίνει ὄλο καί περισσότερο σέ συμβιβαστικές–συγκρητιστικές τακτικές, πού ἀναιροῦν θεμελιώδεις ἀρχές τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Καί, ἄς μὴν τό λησμονοῦμε, ἡ ὀρθή πίστη εἶναι ἡ πρώτη καί κύρια προϋπόθεση τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, σύμφωνα μέ τή θεόπνευστη ἀγιοπατερική ἀπόφανση: «Ὅστις βούλεται σωθῆναι, πρὸ πάντων χορῆ αὐτῷ τὴν καθολικὴν κρατῆσαι πίστιν, ἣν εἰ μὴ τις σώαν καὶ ἄμωμον τηρήσειεν, ἄνευ δισταγμοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ἀπολεῖται» (Σύμβολον τῆς Πίστεως ἀγίου Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας).

Ἔτσι, λοιπόν, ἂν τό σωτήριο μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας μας χαθεῖ ἀνάμεσα στά πλάνα μηνύματα τῶν ἑτεροδόξων καί τῶν ἀλλοθρήσκων, γιὰ χάρη ἑνός οὐτοπικοῦ οἰκουμενιστικοῦ ὁράματος, τότε θά χαθεῖ καί ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

‘Ο Οἰκουμενισμός

Τί είναι ὁ Οἰκουμενισμός.

‘Ο Οἰκουμενισμός εἶναι μιά κίνηση, πού διακηρύσσει ὅτι ἔχει ὡς σκοπό τήν ἐνότητα τοῦ διαιρεμένου χριστιανικοῦ κόσμου (‘Ορθοδόξων, Παπικῶν, Προτεστάντων, κ.ἄ.). ‘Η ἰδέα τῆς ἐνότητος συγκινεῖ κάθε εὐαίσθητη χριστιανική ψυχή καί ἀνταποκρίνεται στούς μύχιους πόθους τῆς. Τήν ἰδέα αὐτή οικειοποιεῖται καί ὁ Οἰκουμενισμός. Ἀλλά τό ἐνωτικό του ὄραμα, ὄραμα κατεξοχήν πνευματικό, τό στηρίζει κυρίως πάνω στίς ἀνθρώπινες προσπάθειες καί ὄχι στήν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μόνο τό Ἅγιο Πνεῦμα μπορεῖ, ὅταν συναντήσῃ τήν ἀνθρώπινη μετάνοια καί ταπείνωση, νά κάνει αὐτό τό ὄραμα πραγματικότητα.

‘Η ποθητή ἐνότητα, ἄν καί ὅταν συμβεῖ, δέν θά εἶναι παρά ἓνα θαῦμα τοῦ Θεοῦ.

Πότε ἐμφανίστηκε.

Οἱ ρίζες τοῦ Οἰκουμενισμοῦ πρέπει ν’ ἀναζητηθοῦν στόν προτεστάντικο χῶρο, στά μέσα τοῦ 19ου αἰ. Τότε κάποιες χριστιανικές Ὁμολογίες, βλέποντας τόν κόσμο νά φεύγει ἀπό κοντά τους λόγω τῆς αὐξανόμενης θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας καί τῶν ὀργανωμένων ἀντιθρησκευτικῶν κινήματων, ἀναγκάστηκαν σέ μιά συσπείρωση καί συνεργασία.

Αὐτή ἡ ἐνωτική δραστηριότητά τους ἔλαβε ὀργανω-

μένη πλέον μορφή, ως Οικουμενική Κίνηση, τόν 20ό αι., και κυρίως τό 1948, μέ τήν ίδρυση στό Ἄμστερνταμ τῆς Ὀλλανδίας τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.), πού ἐδρεύει στή Γενεύη.

Θά πρέπει, βέβαια, νά σημειωθεῖ ὅτι τό Π.Σ.Ε. δέν θά μπορούσε ποτέ νά πάρει “οἰκουμενικό” χαρακτήρα, ἀλλά θά παρέμενε ἀπλά μιᾶ ἐνδοπροτεσταντική ὑπόθεση, ἄν δέν συμμετείχαν καί κάποιες τοπικές Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες. Οἱ Ρωμαιοκαθολικοί ἀρνήθηκαν νά συμμετάσχουν. Ἀργότερα ὅμως, χωρίς νά ἐνταχθοῦν στό Π.Σ.Ε., μπήκαν κι αὐτοί στήν Οἰκουμενική Κίνηση. Μέ σχετικό διάταγμα τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου (1964), ἐγκαινίασαν ἕναν δικό τους Οἰκουμενισμό πού στοχεύει στήν ἔνωση ὅλων τῶν Χριστιανῶν κάτω ἀπό τήν παπική ἐξουσία.

Ἡ συμμετοχή τῶν Ὀρθοδόξων στήν Οἰκουμενική Κίνηση.

Πρέπει νά ὁμολογήσουμε ὅτι σημαντική ὠθηση στή δημιουργία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἔδωσε καί τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως· ἰδιαίτερα μάλιστα μέ τό Διάγγελμα τοῦ 1920, πού, ὅπως ἀποδείχθηκε, ἀποτέλεσε τή βάση καί τόν “Καταστατικό Χάρτη” τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὀρθοδόξων στήν Οἰκουμενική Κίνηση.

Τό Διάγγελμα αὐτό ἦταν κάτι τό πρωτόγνωρο στήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδή γιά πρώτη φορά ἐπίσημο ὀρθόδοξο κείμενο χαρακτήριζε ὅλες τίς ἑτερόδοξες Κοινότητες τῆς Δύσεως “Ἐκκλησίες”, «ὡς συγγενεῖς καί οἰκείας ἐν Χριστῷ καί συγκληρονόμους καί συσσώμους τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ». Ἔτσι ἀνέτρεπε τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία. Καί γιά νά μήν ἀναφερθοῦμε σέ παλαιότερες ἐποχές, φτάνει νά θυμηθοῦμε ὅτι λίγα χρόνια νωρίτερα (1895) τό ἴδιο Πατριαρχεῖο, σέ ἐγκύκλιό του τοποθετοῦσε τόν Παπισμό *ἐκτός Ἐκκλησίας*, ἐπειδή εἰσήγαγε «*αἵρετικὰς διδασκαλίας καί καινοτομίας*». Γι’ αὐτό καί καλοῦσε τούς Δυτικούς Χριστιανούς νά ἐπιστρέψουν στούς κόλπους τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, δηλαδή τῆς Ὀρθοδοξίας.

Τό Διάγγελμα τοῦ 1920 ἔχοντας ὡς πρότυπο τή δια-

κρατική «Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν», πρότεινε τή σύμπηξη μιᾶς «*συναφείας καὶ κοινωνίας μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν*», μέ κυριότερους στόχους α) τήν ἐπανεξέταση τῶν δογματικῶν διαφορῶν μέ συμβιβαστική διάθεση, β) τήν παραδοχή ἐνιαίου ἡμερολογίου (ἢ μερική ἐφαρμογή τοῦ ὁποίου ἐπέφερε, δυστυχῶς, ἐνδοορθόδοξο ἐορτολογικό διχασμό), καί γ) τή συγκρότηση παγχριστιανικῶν συνεδρίων.

Ἐκτός ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὅλες σχεδόν οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ζήτησαν σταδιακά νά γίνουν, καί ἔγιναν, δεκτές ὡς μέλη τοῦ Π.Σ.Ε. Μερικές, ὡστόσο, ἀναγκάστηκαν ἀργότερα ν' ἀναδιπλωθοῦν καί ν' ἀποχωρήσουν, καθώς ἀφενός παρακολουθοῦσαν μέ ἀπογοήτευση τόν ἐκφυλισμό του καί ἀφετέρου πιέζονταν ἀπό τίς ἔντονες ἀντιοικουμενιστικές ἀντιδράσεις τοῦ ποιμνίου τους. Εὐλογο πρόβαλλε τό ἐρώτημα: Πῶς, ἄραγε, μπορεῖ ἡ Ὁρθοδοξία νά εἶναι ἐνταγμένη ὡς «μέλος» σέ «κάτι», τή στιγμή πού ἡ ἴδια εἶναι τό «ὄλον», τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καί πού καλεῖ ὅλους νά γίνουν μέλη Του;

Ἡ παρουσία, ἄλλωστε, τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στίς Συνελεύσεις τοῦ Π.Σ.Ε., λόγω τοῦ τρόπου συγκροτήσεως καί λειτουργίας του, ἦταν πάντα ἰσχυρή, ἀτελέσφορη καί διακοσμητική. Οἱ ἀποφάσεις του διαμορφώνονταν ἀποκλειστικά ἀπό τήν ποσοτική ὑπεροχή τῶν προτεσταντικῶν ψήφων. Βέβαια, μέχρι τό 1961, οἱ Ὁρθόδοξοι στίς Γενικές Συνελεύσεις κατέθεταν ιδιαίτερες δηλώσεις –μερικές ἀποτελοῦν μνημειώδη ὁμολογιακά κείμενα– ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὅσον ἀφορᾷ στό οἰκουμενιστικό ἀνοιγμα τοῦ Βατικανοῦ, ἡ ἀνταπόκριση τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπῆρξε θετική, μέ κύριο ἐκφραστή της τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Ἀθιναγόρα. Ὁ Πατριάρχης συναντήθηκε μέ τόν πάπα Παῦλο ΣΤ΄ στά Ἱεροσόλυμα (1964), προχώρησε μαζί του στήν ἀμοιβαία ἄρση τῶν ἀναθεμάτων τοῦ Σχίσματος τοῦ 1054 καί ὑποστήριξε τό «διάλογο τῆς ἀγάπης», προωθώντας ἔτσι τούς στόχους τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου.

Τά θεωρητικά “άνοίγματα” του Οικουμενισμού.

Ὁ Οἰκουμενισμός, γιά νά ὑλοποιήσει τούς στόχους του, ἀναγκάζεται νά παραθεωρήσει ἢ καί ν’ ἀναθεωρήσει ὀρισμένες βασικές ἀρχές τῆς Ὁρθοδοξίας.

Προβάλλει τήν ἀντίληψη τῆς “*Διευρυμένης Ἐκκλησίας*”, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία καί περιλαμβάνει τούς Χριστιανούς κάθε Ὁμολογίας, ἀπό τή στιγμή πού δέχτηκαν τό βάπτισμα. Ἔτσι ὅλες οἱ χριστιανικές Ὁμολογίες εἶναι μεταξύ τους “*Ἀδελφές Ἐκκλησίες*”.

Μέσα στό ἴδιο πνεῦμα κινεῖται καί ἡ ἰδέα τῆς “*Παγκόσμιας ὀρατῆς Ἐκκλησίας*”: Ἡ Ἐκκλησία πού ὑφίσταται τάχα “*ἀόρατα*” καί ἀπαρτίζεται ἀπ’ ὅλους τούς Χριστιανούς, θά φανερωθεῖ καί στήν ὀρατή της διάσταση μέ τίς κοινές ἐνωτικές προσπάθειες.

Τίς ἀντιλήψεις αὐτές ἐπηρέασε καί ἡ προτεσταντική *θεωρία τῶν κλάδων*, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα “*δένδρο*” μέ “*κλαδιά*” ὅλες τίς χριστιανικές Ὁμολογίες, καθεμίᾳ ἀπό τίς ὁποῖες κατέχει ἓνα μόνο μέρος τῆς ἀλήθειας.

Ἄς προστεθεῖ ἐπίσης καί ἡ *θεωρία τῶν “δύο πνευμόνων”*, πού ἀναπτύχθηκε μεταξύ ὀρθοδόξων οἰκουμενιστῶν καί Παπικῶν. Σύμφωνα μ’ αὐτήν Ὁρθοδοξία καί Παπισμός εἶναι οἱ δύο πνεύμονες, μέ τούς ὁποίους ἀναπνέει ἡ Ἐκκλησία. Γιά ν’ ἀρχίσει τάχα ν’ ἀναπνέει ὀρθά καί πάλι, θά πρέπει οἱ δύο πνεύμονες νά συγχρονίσουν τήν ἀναπνοή τους.

Τέλος, στίς μεθόδους, πού χρησιμοποιοῖ ὁ Οἰκουμενισμός γιά τήν προσέγγιση τῶν Χριστιανῶν, περιλαμβάνεται καί ὁ *δογματικός μινιμαλισμός*. Πρόκειται γιά προσπάθεια νά συρρικνωθοῦν τά δόγματα στά πιά ἀναγκαῖα, σ’ ἓνα “*μίνιμουμ*” (=ἐλάχιστο), προκειμένου νά ὑπερπηδηθοῦν οἱ δογματικές διαφορές μεταξύ τῶν Ὁμολογιῶν. Τό ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι ἡ παραθεώρηση τοῦ δόγματος, ὁ ὑποβιβασμός καί ἡ ἐλαχιστοποίηση τῆς σημασίας του. «Ἄς ἐνωθοῦν», λένε, «οἱ Χριστιανοί, καί τά δόγματα τά συζητοῦν ἀργότερα οἱ θεολόγοι»! Μέ τή μέθοδο βέβαια τοῦ

δογματικού μινιμαλισμοῦ είναι ἴσως εὐκόλο νά ἐνωθοῦν οἱ Χριστιανοί. Οἱ τέτοιοι “Χριστιανοί” ὅμως μπορεῖ νά εἶναι Ὁρθόδοξοι, δηλαδή ἀληθινά Χριστιανοί;

Ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη γιά τήν Ἐκκλησία.

Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, Ἐκκλησία καί Ὁρθοδοξία ταυτίζονται. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὀπωσδήποτε Ὁρθόδοξη καί ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καί ἐπειδή ὁ Χριστός εἶναι ἕνας, ἄρα καί ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία. Γι’ αὐτό ποτέ δέν νοεῖται διαίρεση στήν Ἐκκλησία. Μόνο χωρισμό ἀπό τήν Ἐκκλησία ἔχουμε. Σέ συγκεκριμένες δηλαδή ἱστορικές στιγμές οἱ αἰρετικοί καί οἱ σχισματικοί ἀποκόπηκαν ἀπ’ αὐτήν, κι ἔτσι ἔπαψαν νά εἶναι μέλη της.

Ἡ Ἐκκλησία κατέχει τό πλήρωμα τῆς ἀλήθειας, ὄχι μιᾶς ἀφηρημένης ἀλήθειας, ἀλλά ἑνός τρόπου ζωῆς πού σώζει τόν ἄνθρωπο ἀπό τό θάνατο καί τόν κάνει “κατὰ χάριν Θεό”. Ἀντίθετα, ἡ αἵρεση ἀποτελεῖ ὀλική ἢ μερική ἄρνηση τῆς ἀλήθειας, ἕνα κομμάτιασμα τῆς, πού ἔτσι παίρνει τό χαρακτήρα καί τήν παθολογία μιᾶς ἰδεολογίας. Χωρίζει τόν ἄνθρωπο ἀπό τόν τρόπο ὑπάρξεως πού ἔδωσε ὁ Θεός στήν Ἐκκλησία Του καί τόν θανατώνει πνευματικά.

Τά δόγματα ἐπίσης, τά ὁποῖα περικλείουν τίς ὑπερβατικές ἀλήθειες τῆς πίστεώς μας, δέν εἶναι ἀφηρημένες ἔννοιες καί διανοητικές συλλήψεις, οὔτε, πολύ περισσότερο, μεσαιωνικός σκοταδισμός ἢ θεολογικός σχολαστικισμός. Ἐκφράζουν τήν ἐμπειρία καί τό βίωμα τῆς Ἐκκλησίας. Γι’ αὐτό, ὅταν ὑπάρχει διαφορά στά δόγματα, ὑπάρχει ὀπωσδήποτε καί διαφορά στόν τρόπο ζωῆς. Κι ὅποιος ὑποτιμᾷ τήν ἀκρίβεια τῆς πίστεως, δέν μπορεῖ νά ζήσει τήν πληρότητα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς.

Ὁ Χριστιανός πρέπει νά δεχθεῖ ὅλα ὅσα ἀποκάλυψε ὁ Χριστός. Ὁχι ἕνα “μίνιμουμ”, ἀλλά τό σύνολο. Γιατί στήν ὀλότητα καί τήν ἀκεραιότητα τῆς πίστεως διασώζονται ἡ καθολικότητα καί ἡ ὀρθοδοξία τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔτσι ἐξηγοῦνται οἱ μέχρις αἵματος ἀγῶνες τῶν ἁγίων Πατέρων γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ἡ μέριμνά τους γιὰ τὴ διατύπωση, μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῶν “ὄρων” τῶν Οἰκουμεικῶν Συνόδων. Οἱ “ὄροι” αὐτοὶ δὲν σημαίνουν τίποτε ἄλλο παρὰ τὰ ὅρια, τὰ σύνορα τῆς ἀλήθειας, γιὰ νὰ μποροῦν οἱ πιστοὶ νὰ διακρίνουν τὴν Ἐκκλησία, ὡς Ὁρθοδοξία, ἀπὸ τὴν αἵρεση.

Οἱ ἑτεροδόξοι, μὲ τὸ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πληρότητα τῆς ἀλήθειας, χωρίστηκαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Γι’ αὐτὸ καὶ εἶναι αἰρετικοί. Ἐπομένως στεροῦνται τὴν ἁγιαστικὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τὰ “Μυστήριά” τους εἶναι ἄκυρα. Τὸ βάπτισμα λοιπὸν, πού τελοῦν, δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς εἰσαγάγει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

«Τοὺς γὰρ παρὰ τῶν αἰρετικῶν βαπτισθέντας ἢ χειροτονηθέντας οὔτε πιστοὺς οὔτε κληρικοὺς εἶναι δυνατόν», μᾶς λέει ὁ ΞΗ΄ κανόνας τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Καὶ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης συμπληρώνει: *«Ὁλων τῶν αἰρετικῶν τὸ βάπτισμα εἶναι ἀσεβὲς καὶ βλάσφημον καὶ οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει πρὸς τὸ τῶν Ὁρθοδόξων».*

Τί μᾶς λένε ὁμως οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές;

Ὁρθόδοξος ἱεράρχης διακήρυσσε ὅτι «τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἐπενεργεῖ σέ κάθε χριστιανικὸ βάπτισμα» καὶ ὅτι ὁ ἀναβαπτισμὸς τῶν ἑτεροδόξων Χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους ἐμπνέεται ἀπὸ «στενοκεφαλιά, φανατισμὸ καὶ μισαλλοδοξία... Εἶναι μιά ἀδικία κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ Βαπτίσματος καὶ πραγματικά μιά βλασφημία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»¹!

Ἄλλος ἱεράρχης δήλωσε ἀπευθυνόμενος σέ ἑτεροδόξους: «Εἴμεθα ὅλοι μέλη Χριστοῦ, ἓνα καὶ μοναδικὸ σῶμα, μιά καὶ μοναδική “καινὴ κτίσις”· ἐφ’ ὅσον τὸ κοινὸ μας βάπτισμα μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὸν θάνατο»².

Ἡ οἰκουμενιστικὴ ἐκκλησιολογία ἐκφράστηκε ἀπὸ ἐπί-

1. Περιοδ. «Illuminator», καλοκαίρι 1995, Pittsburgh, USA.

2. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 370, σ. 9, Γενεὴ 1987.

σημα ὀρθόδοξα χεῖλη καί ὡς ἐξῆς: «Ὁφείλομεν νά εἴμεθα ἕτοιμοι νά ἀναζητήσωμεν καί νά ἀναγνωρίσωμεν τήν παρουσίαν τῆς Ἐκκλησίας καί ἐκτός τῶν ἰδικῶν μας κανονικῶν ὀρίων, πρὸς τά ὁποῖα ταυτίζομεν τήν μίαν, ἀγίαν, καθολικήν καί ἀποστολικήν Ἐκκλησίαν»¹.

Ἄλλά ὑπάρχουν καί τολμηρότεροι, πού ὀραματίζονται τήν “ἐπανίδρυση” τῆς Ἐκκλησίας διαμέσου τῆς ἐνώσεως ὅλων τῶν Χριστιανῶν: Ὁρθόδοξος ἱεράρχης διατείνεται ὅτι «ἔχουμε ἀνάγκη ἐνός νέου Χριστιανισμοῦ, πού θά βασίζεται ἐξ ὀλοκλήρου σέ νέες ἀντιλήψεις καί ὄρους. Δέν μποροῦμε νά διδάξουμε τό εἶδος τῆς θρησκείας πού παρалаβάμε στίς ἐρχόμενες γενιές»².

Οἱ διάλογοι.

Ὁ Οἰκουμενισμός, γιά νά προωθήσει τά σχέδιά του, χρησιμοποιεῖ πολλά μέσα. Τό βασικότερο εἶναι οἱ διάλογοι.

Κανείς δέν ἀγνοεῖ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπό τή φύση της εἶναι ἀνοιχτή στό διάλογο. Ὁ Θεός πάντοτε διαλέγεται μέ τόν ἀνθρώπο καί οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας δέν ἀρνήθηκαν ποτέ τή διαλεκτική ἐπικοινωνία τους μέ τόν κόσμο.

Οἱ Ἅγιοι, ἔχοντας αὐτοσυνειδησία τῆς κοινωνίας τους μέ τό Θεό, προσπαθοῦσαν μέ τό διάλογο νά μεταδώσουν τήν ἐμπειρία τῆς ἀλήθειας πού βίωσαν. Γι’ αὐτούς ἡ ἀλήθεια δέν ἦταν ἀντικείμενο ἔρευνας. Δέν τήν ἀναζητοῦσαν, δέν τήν διαπραγματεύονταν· ἀπλά τήν πρόσφεραν. Ἄν ὁ διάλογος δέν ὀδηγοῦσε τούς ἑτεροδόξους στήν ἀπόρριψη τῆς πλάνης τους καί στήν ἀποδοχή τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, δέν τόν συνέχιζαν.

Δυό χρόνια διαλεγόταν ὁ ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός μέ τούς Παπικούς στή Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439). Βλέποντας ὁμως τήν ὑπεροψία, τήν ἀδιαλλαξία καί τήν ἐμμονή τους στήν πλάνη, διέκοψε κάθε σχέση μαζί τους, προτρέποντας μάλιστα τούς ὀρθόδοξους πιστούς:

1. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 260, σ. 13-14, Γενεὴ 1981.

2. Ἐφημ. Ἀθηνῶν «Ἐστία», 5-10-1967.

«Ν' αποφεύγετε τούς Παπικούς, ὅπως αποφεύγει κανείς τό φίδι».

Θεολογικό διάλογο εἶχε ἀρχίσει καί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Ἱερεμίας Β΄ ὁ Τρανός μέ τούς προτεστάντες θεολόγους τῆς Τυβίγγης (1579). Ὅταν διαπίστωσε ὅμως ὅτι ὁ διάλογος δέν ἀπέφερε κανέναν καρπό, τόν διέκοψε. «Σᾶς παρακαλοῦμε», τούς ἔγραφε, «μή μᾶς κουράζετε ἄλλο... Ἄς πορευθεῖτε τόν δικό σας δρόμο. Ἄν θέλετε, μπορείτε νά μᾶς γράφετε, ἀλλά ὄχι πλέον γιά δόγματα πίστεως».

Οἱ διάλογοι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Οἱ σύγχρονοι οἰκουμενιστικοί διάλογοι διαφέρουν ριζικά ἀπό τούς διαλόγους τῶν Ἁγίων, γιατί διεξάγονται μέ βάση τίς ἀρχές τῆς *διευρυμένης Ἐκκλησίας* καί τοῦ *δογματικοῦ μινιμαλισμοῦ*. Γι' αὐτό εἶναι ἀνορθόδοξοι καί ἄκαρποι. Ἀπόδειξη, ὅτι στά ἑκατό σχεδόν χρόνια τῆς διεξαγωγῆς τους δέν ἔχουν προσφέρει τίποτε τό ἀξιόλογο στήν ἐνότητα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἀντίθετα μάλιστα, κατάφεραν νά διχάσουν τούς Ὀρθοδόξους!

Τά κυριότερα σημεῖα τῆς παθολογίας τῶν σημερινῶν διαλόγων εἶναι τά ἑξῆς:

Α΄. Ἐλλειψη ὀρθόδοξης ὁμολογίας.

Στούς διαλόγους ὀρισμένοι Ὀρθόδοξοι δέν ἐκφράζουν τήν ἀκράδαντη πεποίθηση τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας ὅτι αὐτή ἀποτελεῖ τή μία καί μοναδική Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πάνω στή γῆ. Δέν προβάλλουν, ἐπίσης, τήν ἁγιασμένη παράδοση καί τήν πνευματική ἐμπειρία τῆς Ὀρθοδοξίας, πού διαφέρουν ἀπό τίς παραδόσεις καί τίς ἐμπειρίες τοῦ δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ. Μόνο μία τέτοια ὁμολογιακή στάση θά μπορούσε νά καταξιώσει καί νά κάνει γόνιμη τήν ὀρθόδοξη παρουσία στους διαλόγους.

Β΄. Ἐλλειψη εἰλικρίνειας.

Τό ἔλλειμμα τῆς ὀρθόδοξης μαρτυρίας, σέ συνδυασμό μέ τήν ἀποδεδειγμένη ἀνειλικρίνεια τῶν ἑτεροδόξων, δυσχεραίνει περισσότερο τόν διαχριστιανικό διάλογο καί

τόν καθιστᾶ ἀναποτελεσματικό. Γι' αὐτό πολλές φορές εἴτε παρατηροῦνται ἀμοιβαῖες ἐπιφανειακές ὑποχωρήσεις εἴτε χρησιμοποιεῖται διαφορούμενη γλῶσσα καί ὀρολογία, προκειμένου νά συγκαλύπτονται οἱ διαφορές.

Ἄν πρῶτα-πρῶτα οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ ἦταν εἰλικρινεῖς, θά ἔπρεπε νά δηλώσουν μέ σαφήνεια στοὺς οἰκουμενιστικούς κύκλους αὐτό πού τονίζουν στοὺς δικούς τους πιστούς: τὴν ἀδιάλλακτη δηλαδή προσήλωσή τους στό παπικό πρωτεῖο καί ἀλάθητο. Ἔτσι, βέβαια, θά φαινόταν ξεκάθαρα καί τό πῶς ὀραματίζονται τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν: ὅχι ὡς ἐνότητα πίστεως ἀλλὰ ὡς ὑποταγή ὄλων κάτω ἀπὸ τὴν παπική ἐξουσία. Ἐπιπλέον θά ἐπιβεβαιωνόταν ἡ διαπίστωση ὅτι ὁ παπικός θεσμός ἀφενός ἀποτελεῖ τὴν τραγικότερη ἀλλοίωση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καί ἀφετέρου χρησιμοποιεῖ τοὺς διαλόγους γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση καί μόνο τῆς ἐπεκτατικῆς του πολιτικῆς.

Κύρια ἔκφραση τῆς ἀνελικρίνειας τῶν Παπικῶν ἀποτελεῖ ἡ διατήρηση καί ἡ ἐνίσχυση τῆς Οὐνίας¹. Πρόκειται γιὰ ἓναν ὑπουλο θεσμό, τόν ὁποῖο ὁ Παπισμός χρησιμοποίησε καί ἐξακολουθεῖ νά χρησιμοποιεῖ ὡς ἐνωτικό μοντέλο, παρ' ὅλες τίς ἐντονες διαμαρτυρίες τῶν Ὁρθοδόξων καί παρά τό ὅτι αὐτός σήμερα ἀποτελεῖ τό βασικότερο ἐμπόδιο στοὺς διμερεῖς διαλόγους.

Ἄν πάλι οἱ ποικιλώνυμοι Διαμαρτυρόμενοι ἦταν εἰλικρινεῖς, θά ἔπρεπε νά δηλώσουν μέ εὐθύτητα ὅτι δέν εἶναι καθόλου διατεθειμένοι νά ὑποχωρήσουν ἀπὸ τίς βασικές προτεσταντικές τους ἀρχές καί ὅτι ἄλλες, τελικά, εἶναι οἱ αἰτίες πού τοὺς ἀναγκάζουν νά ἔρχονται σέ διάλογο. Αὐτό, ἄλλωστε, φανερώνει καί ὁ κατήφορος πού ἔχουν

1. Ἡ Οὐνία εἶναι ἓνα θρησκευτικοπολιτικό σχῆμα πού ἐπινοήθηκε ἀπὸ τόν Παπισμό, γιὰ τόν ἐκδυτικισμό τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκμεταλλεύθηκε δύσκολες ἱστορικές συγκυρίες τῶν Χριστιανῶν αὐτῶν καί τοὺς ἀνάγκασε νά ὑποταχθοῦν στὴν παπική ἐξουσία. Τοὺς ἐνθάρρυνε, ὠστόσο, νά μὴν ἀλλάξουν τὰ ἐκκλησιαστικά τους ἔθιμα (περιβολὴ κληρικῶν, λειτουργικό τυπικό κ.ἄ), ὥστε νά δημιουργοῦν σύγχυση καί νά προωθοῦν τὴν παπική προπαγάνδα.

πάρει οί “Εκκλησίες” τους (ιερωσύνη γυναικῶν, γάμοι ὁμοφυλοφίλων κ.ἄ.).

Γ'. Ὑπερτονισμός τῆς ἀγάπης.

Ἐπειδή ἡ ἀνειλικρίνεια καί οί ἰδιοτελεῖς σκοπιμότητες δηλητηρίασαν τούς διαλόγους, πού κατάντησαν σέ ἀτέρμονες καί ἄκαρπες θεολογικές συζητήσεις, ἐπιχειρήθηκε μιά στροφή. Οί διάλογοι τώρα ὀνομάστηκαν “διάλογοι ἀγάπης” τόσο γιά λόγους ἐντυπώσεων ὅσο καί γιά νά παρακαμφθεῖ ὁ σκόπελος τῶν δογματικῶν διενέξεων. «Ἡ ἀγάπη προέχει», τονίζουν. «Ἡ ἀγάπη ἐπιβάλλει νά ἐνωθοῦμε, ἔστω κι ἂν ὑπάρχουν δογματικές διαφορές».

Γ' αὐτό καί ἡ πρακτική στούς σημερινούς διαλόγους εἶναι νά μὴ συζητοῦνται αὐτά πού *χωρίζουν*, ἀλλά αὐτά πού *ἐνώνουν*, ὥστε νά δημιουργεῖται μιά ψευδαἰσθηση ἐνόητος καί κοινῆς πίστεως. Στίς Οἰκουμενικές Συνόδους ὁμως οί Πατέρες συζητοῦσαν πάντοτε αὐτά πού *χωρίζαν*. Τό ἴδιο συμβαίνει καί σήμερα σέ ὅποιονδήποτε διάλογο μεταξύ πλευρῶν πού ἔχουν διαφορές: Συζητοῦνται αὐτά πού *χωρίζουν*- γι' αὐτό ἐξάλλου γίνεται ὁ διάλογος- καί ὄχι αὐτά πού *ἐνώνουν*.

Γιά μᾶς τούς Ὁρθοδόξους ἡ Ἀγάπη καί ἡ Ἀλήθεια εἶναι ἐννοιες ἀδιάσπαστες. Διάλογος ἀγάπης χωρίς τήν ἀλήθεια εἶναι ψεύτικος καί ἀφύσικος διάλογος. Ἐνῶ διάλογος ἀγάπης “ἐν ἀληθείᾳ” σημαίνει: Διαλέγομαι μέ τούς ἑτεροδόξους ἀπό ἀγάπη, γιά νά τούς ἐπισημάνω πού βρίσκονται τά λάθη τους καί πῶς θά ὀδηγηθοῦν στήν ἀλήθεια. Ἐάν πραγματικά τούς ἀγαπῶ, πρέπει νά τούς πῶ τήν ἀλήθεια, ὅσο κι ἂν αὐτό εἶναι δύσκολο ἢ ὀδυνηρό.

Δ'. Ἀμβλυνση ὀρθοδόξων κριτηρίων.

Στήν παθολογία τῶν διαλόγων ἀνήκει καί ἡ ἀμβλυνση τῶν ὀρθοδόξων θεολογικῶν κριτηρίων, πού προκύπτει ἀπό τήν καλλιέργεια μιᾶς “οἰκουμενικῆς ἀθροφροσύνης”, προσωπικῶν σχέσεων καί φιλίας ἀνάμεσα στούς ἑτεροδόξους θεολόγους. Ἡ πίστη θεωρεῖται ὄχι *ἡ ἀλήθεια*, πού σώζει, ἀλλά ἓνα σύνολο θεωρητικῶν ἀληθειῶν, πού ἐπιδέχονται συμβιβασμούς.

Ίσχυρίζονται οί ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές: “Διάλογο κάνουμε, δέν ἀλλάζουμε τήν πίστη μας!”. Καί ἀσφαλῶς ὁ διάλογος, ὡς “ἀγαπητική ἔξοδος” πρὸς τόν ἄλλον, εἶναι θεάρεστος. Ὁ οἰκουμενιστικός ὅμως διάλογος, ὅπως διεξάγεται σήμερα, δέν εἶναι συνάντηση στήν ἀλήθεια, ἀλλά εἶναι “ἀμοιβαία ἀναγνώριση”. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἀναγνωρίζουμε τίς ἑτερόδοξες Κοινότητες ὡς Ἐκκλησίες, ὅτι ἀποδεχόμεστε πῶς οἱ δογματικές διαφορές τους ἀποτελοῦν “νόμιμες ἐκφράσεις” τῆς ἴδιας πίστεως. Ἔτσι ὅμως πέφτουμε στήν παγίδα τοῦ *δογματικοῦ συγκρητισμοῦ*: Τοποθετοῦμε στό ἴδιο ἐπίπεδο τήν ἀλήθεια μέ τήν πλάνη, ἐξισώνουμε τό φῶς μέ τό σκοτάδι.

Ε΄. Συμπροσευχές.

Οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές, μέ τήν ἄμβλυση τῶν θεολογικῶν τους κριτηρίων, εἶναι πολύ φυσικό νά συμμετέχουν χωρίς ἀναστολές σέ κοινές μέ τούς ἑτεροδόξους λατρευτικές ἐκδηλώσεις καί συμπροσευχές, πού πραγματοποιοῦνται συχνά στά πλαίσια τῶν διαχριστιανικῶν συναντήσεων. Γνωρίζουν ὅτι μέ τόν οἰκουμενιστικό αὐτό συμπνευματισμό δημιουργεῖται τό κατάλληλο ψυχολογικό κλίμα, πού ἀπαιτεῖται γιά τήν προώθηση τῆς ἑνωτικῆς προσπάθειας.

Οἱ ἱεροὶ Κανόνες ὅμως τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπαγορεύουν ἀυστηρά τίς συμπροσευχές μέ τούς ἑτεροδόξους. Γιατί οἱ ἑτερόδοξοι δέν ἔχουν τήν ἴδια πίστη μ' ἐμᾶς. Πιστεύουν σ' ἕναν διαφορετικό, διαστρεβλωμένο Χριστό. Γι' αὐτό καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός τούς ἀποκαλεῖ ἀπίστους: «Ὁ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας πιστεύων ἀπιστός ἐστίν».

Ἡ συμπροσευχὴ λοιπόν ἀπαγορεύεται, ἐπειδὴ δηλώνει συμμετοχὴ στήν πίστη τοῦ συμπροσευχομένου καί δίνει σ' αὐτόν τήν ψευδαἴσθηση ὅτι δέν βρίσκεται στήν πλάνη, ὅποτε δέν χρειάζεται νά ἐπιστρέψει στήν ἀλήθεια.

ΣΤ΄. Διακοινωνία (Intercommunio).

Ἄν οἱ ἱεροὶ Κανόνες ἀπαγορεύουν τίς συμπροσευχές μέ

τούς αίρετικούς, πολύ περισσότερο αποκλείουν τή συμμετοχή μας στά “Μυστήριά” τους. Καί στό σημείο αυτό ὁμως οἱ Ὁρθόδοξοι δέν φανήκαμε συνεπείς.

Ἡ Β΄ Βατικανή Σύνοδος, μέσα στά πλαίσια τοῦ οἰκουμενιστικοῦ “ἀνοίγματος” πού ἔκανε, πρότεινε τή Διακοινωνία μέ τούς Ὁρθόδοξους: Παπικοί θά μπορούν νά κοινωνοῦν σέ ὀρθόδοξους ναούς καί Ὁρθόδοξοι σέ παπικούς. Μέ τόν τρόπο αὐτό τόσο οἱ Παπικοί ὅσο καί οἱ ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές πιστεύουν ὅτι σταδιακά θά ἐπέλθει de facto ἡ ἔνωση Παπισμοῦ καί Ὁρθοδοξίας, παρ’ ὅλες τίς δογματικές τους διαφορές.

Ἄν γιά τούς Παπικούς μιά τέτοια θέση δικαιολογεῖται ἀπό τήν ἀντίληψη πού ἔχουν γιά τήν Ἐκκλησία καί τά Μυστήρια (κτιστή χάρη κ.λπ.), γιά μᾶς τούς Ὁρθόδοξους εἶναι παράλογη καί ἀπαράδεκτη. Ἡ Ἐκκλησία μας ποτέ δέν θεώρησε τή θεία Εὐχαριστία ὡς μέσο γιά τήν ἐπίτευξη τῆς ἐνότητος, ἀλλά πάντοτε ὡς σφραγίδα καί ἐπιστέγασμά της.

Ἄλλωστε, τό κοινό Ποτήριο προϋποθέτει κοινή πίστη. Ἄν δηλαδή ἕνας Ὁρθόδοξος κοινωνεῖ σέ παπικό ναό, αὐτό σημαίνει ὅτι ἀποδέχεται καί τήν παπική πίστη.

Συνεργασία σέ πρακτικά θέματα.

Ἄλλο μέσο γιά τήν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ διαχριστιανική συνεργασία σέ πρακτικούς τομεῖς. Οἱ οἰκουμενιστές διατείνονται ὅτι τά ποικίλα σύγχρονα προβλήματα (κοινωνικά, ἠθικά, περιβαλλοντικά κ. ἄ.) ὀφείλουν νά μᾶς ἐνώνουν.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀσφαλῶς, ἔδειχνε καί δείχνει πάντα μεγάλη εὐαισθησία σ’ ὅλα τά ἀνθρώπινα προβλήματα, ὡστόσο ἡ ἀπό κοινοῦ μέ τούς αίρετικούς ἀντιμετώπισή τους παρουσιάζει τά ἐξῆς μειονεκτήματα:

α) Ἡ φωνή της Ὁρθοδοξίας, ὅταν συμφύρεται μέ τίς ἄλλες χριστιανικές φωνές, χάνει τή διαύγειά της καί ἀδυνατεῖ νά κοινοποιήσει στόν σημερινό ἄνθρωπο τόν δικό της μοναδικό τρόπο ζωῆς, πού εἶναι *θεανθρωποκεντρι-*

κός, σέ αντίθεση μέ τόν *άνθρωποκεντρικό* τρόπο ζωής τῶν ἑτεροδόξων.

β) Ἡ Ἐκκλησία ὑποκύπτει στόν πειρασμό τῆς ἐκκοσμικεύσεως, χρησιμοποιώντας στό κοινωνικό της ἔργο κοσμικές πρακτικές τῶν ἄλλων Ὁμολογιῶν, σέ βάρος τοῦ σωτηριολογικοῦ της μηνύματος. Ἐκείνο ὅμως πού ἔχει ἀνάγκη ὁ σημερινός ἄνθρωπος, δέν εἶναι ἡ βελτίωση τῆς ζωῆς του μέσω ἑνός ἐκκοσμικευμένου Χριστιανισμοῦ, ἔστω κι ἂν αὐτός μπορέσει νά ἐξαλείψει ὅλες τίς κοινωνικές πληγές, ἀλλά ἡ ἀπελευθέρωσή του ἀπό τήν ἁμαρτία καί ἡ θέωσή του μέσα στό ἀληθινό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

γ) Ὁ ὀρθόδοξος πιστός, βλέποντας τούς ἑτεροδόξους νά συνεργάζονται μέ τούς ἐκκλησιαστικούς του ποιμένες, ἀποκομίζει τήν ἐσφαλμένη ἐντύπωση ὅτι ἀνήκουν κι αὐτοί στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, παρά τίς δογματικές διαφορές.

Ἄνταλλαγή ἐπισκέψεων.

Τά τελευταία χρόνια ἡ οἰκουμενιστική πολιτική ἀσκεῖται καί μέ τίς ἀνταλλαγές ἐπισήμων ἐπισκέψεων μεταξύ τῶν Ὁμολογιῶν, οἱ ὁποῖες πραγματοποιοῦνται ἀπό ὑψηλόβαθμους, κυρίως, κληρικούς. Αὐτές περιλαμβάνουν ἐγκωμιαστικές προσφωνήσεις, ἀσπασμούς, ἀνταλλαγές δώρων, κοινά γεύματα, συμπροσευχές, κοινές ἀνακοινώσεις καί ἄλλες χειρονομίες φιλοφροσύνης.

Εἰδικότερα, ἀπό τό 1969 ἔχει καθιερωθεῖ ἡ ἐτήσια ἀμοιβαία συμμετοχή, Ὁρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν, στίς θρονικές ἑορτές Ρώμης καί Κωνσταντινουπόλεως.

Οἱ συναντήσεις αὐτές, δυστυχῶς, δέν εἶναι ἀπλές ἐθιμοτυπικές ἐπισκέψεις. Οἱ ἴδιοι, ἄλλωστε, οἱ οἰκουμενιστές ὁμολογοῦν ὅτι μέ τούς κοινούς ἑορτασμούς βιώνεται ἕνα εἶδος ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, μέ τήν ἀμοιβαία ἀναγνώρισή τους.

Ὁ πιστός λαός μας ὅμως, ὅταν παρακολουθεῖ τίς ἐπισκέψεις ἀπό τά ὀπτικοακουστικά μέσα ἐπικοινωνίας, δο-

κιμάζει δυσάρεστη έκπληξη· σκανδαλίζεται, πικραίνεται, άπορει, αλλά και προβληματίζεται, καθώς μάλιστα άλλοτε άκούει τούς ποιμένες του νά μιλούν μέ όρθοδοξότατη και άγιοπατερική γλώσσα, και άλλοτε τούς βλέπει ανάμεσα στους έτεροδόξους νά συμπεριφέρονται διπλωματικά. Ένας τέτοιος όμως συμβιβασμός στό χώρο τής άλήθειας τής Έκκλησίας, άκόμα και για τήν ιερώτερη σκοπιμότητα, δέν θά πληρωθει, άραγε, μέ άκριβό και όδυνηρό τίμημα;

Η διαθρησκειακή εξέλιξη του Οικουμενισμού.

Η βαθύτατη κρίση προσανατολισμού, πού εμφανίστηκε πολύ νωρίς στην Οικουμενική Κίνηση, τήν άνάγκασε πρώτα νά στραφεί στην αντιμετώπιση των κοινωνικοπολιτικών προβλημάτων των ανθρώπων, έγκαταλείποντας τή θεολογία ως δρόμο ένώσεως, και ύστερα νά πραγματοποιήσει ένα άνοιγμα προς τίς μή χριστιανικές θρησκείες. Παραδέχεται ότι όλες οι θρησκείες άποτελούν διαφορετικούς δρόμους σωτηρίας, παράλληλους μέ τό Χριστιανισμό, και ότι τό Άγιο Πνεύμα ενεργεί και σ' αυτές. Σύνθημά της έχει τό άξιωμα τής "Νέας Έποχής": «Πίστευε ό,τι θέλεις, μόνο μή διεκδικείς τήν άποκλειστικότητα τής άλήθειας και του δρόμου τής σωτηρίας».

Συγκαλεί λοιπόν διαθρησκειακές συναντήσεις, οι όποιες δέν είναι άπλά έπιστημονικά συνέδρια, όπως διατείνονται οι διοργανωτές τους, αλλά συνάξεις όμολογίας τής ένότητος μέ βάση τήν πίστη στον ένα Θεό. Γι αυτό συχνά περιλαμβάνουν και κοινές λατρευτικές έκδηλώσεις, στίς όποιες συμπροσεύχονται όρθόδοξοι, έτερόδοξοι και άλλοθρησκοι. Ο Τριαδικός Θεός όμως των Όρθοδόξων, ό άληθινός και αυτοαποκαλυπτόμενος Θεός, δέν είναι ό ίδιος μέ τον όποιο "Θεό" των έτεροδόξων και των άλλοθρησκων, μέ κάποιον φανταστικό δηλαδή "Θεό", πού δημιούργησε και συντηρεί ή θρησκευτική άνάγκη του μεταπτωτικού ανθρώπου.

Δυστυχώς, τό διαθρησκειακό αυτό άνοιγμα συμμερίζονται και όρθόδοξοι οικουμενιστές ιεράρχες, οι όποιοι

μάλιστα εκφράζουν απόψεις σάν τίσ επόμενες:

«Η Οικουμενική Κίνηση, ἄν καί ἔχει χριστιανική προέλευση, πρέπει νά γίνει κίνηση ὄλων τῶν θρησκειῶν... Ὅλες οἱ θρησκείες ὑπηρετοῦν τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Δέν ὑπάρχει παρά μόνο ἕνας Θεός...»¹.

«Κατά βάθος, μία ἐκκλησία ἢ ἕνα τέμενος ἀποβλέπουν στήν ἴδια πνευματική καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου»².

«Τό Ἰσλάμ, στό Κοράνιο, μιλάει γιά Χριστό, γιά Παναγία, κι ἐμεῖς πρέπει νά μιλήσουμε γιά τόν Μωάμεθ μέ θάρρος καί τόλμη. Νά δοῦμε τήν ἱστορία του καί τήν προσφορά του, τό κήρυγμα τοῦ ἑνός Θεοῦ καί τή ζωή τῶν μαθητῶν του, πού εἶναι μαθητές τοῦ ἑνός Θεοῦ...»³.

«Ρωμαιοκαθολικοί καί Ὀρθόδοξοι, Προτεστάνται καί Ἑβραῖοι, Μουσουλμάνοι καί Ἰνδοί, Βουδισταί καί Κομφουκιανοί... θά πρέπει νά συντελέσουμε ὄλοι μας στήν προώθηση τῶν πνευματικῶν ἀρχῶν τοῦ οἰκουμενισμοῦ, τῆς ἀδελφωσύνης καί τῆς εἰρήνης. Τοῦτο ὅμως θά μπορέση νά γίνη μόνον ἐάν εἴμεθα ἠνωμένοι ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἑνός Θεοῦ»⁴.

Βασική ἐπιδίωξη τῶν διαθρησκειακῶν συναντήσεων εἶναι ἡ δημιουργία σημείων ἐπαφῆς μεταξύ τῶν θρησκειῶν, ὥστε νά διευκολυνθεῖ ἡ κοινή ἀντιμετώπιση τῶν κοινω-νικῶν καί διεθνῶν προβλημάτων. Τήν ἐπιδίωξη αὐτή ἐκμεταλλεύονται κατά καιρούς καί ἰσχυροί κοσμικοί ἄρχοντες, ἐπιστρατεύοντας τίσ θρησκείες στήν προώθηση ἀνόμων συμφερόντων τους. Αὐτό φάνηκε καθαρά μετά τήν 11η Σεπτεμβρίου 2001, ὅταν πραγματοποιήθηκαν «κατ' ἐπιταγήν» πλειάδα διαθρησκειακῶν συναντήσεων.

Ἔτσι ὅμως ἡ Ἐκκλησία μας, ἀντί νά εἶναι «κρίση» καί «ἐλεγχος» τῆς ἀνομίας, μεταβάλλεται σέ ὑποστηρικτή καί συντηρητή της. Ἐγκλωβίζεται στήν ἐγκόσμια προοπτική τῶν διαφόρων θρησκειῶν καί ὑποθιβάζεται στό ἐπίπεδο μιᾶς κο-

1. Ἐφημ. Ἀθηνῶν «Ὀρθόδοξος Τύπος», Αὐγουστ.-Σεπτ. 1968.

2. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 494, σ. 23, Γενεὺη 1993.

3. Περιοδ. «Πάνταινος», ἀριθ. 1, σ. 59, Ἀλεξάνδρεια 1991.

4. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 511, σ. 28, Γενεὺη 1994.

σμικῆς θρησκείας μέ ὠφελιμιστικό καί χρησιμοθηρικό χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, ἀναγκάζεται νά ἀθετήσῃ τό ἱεραποστολικό της χρέος, ἐφόσον γίνεται ἀποδεκτό, ἀπό ἐπίσημους μάλιστα ἐκπροσώπους της, ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ἀποτελοῦν «ἠθελημένες ἀπό Θεοῦ ὁδοῦς σωτηρίας»!

Κάποιοι ὀρθόδοξοι οἰκουμενιστές, ἐξάλλου, φτάνουν στό σημεῖο νά μιλοῦν γιά τήν εἰρήνη, τή δικαιοσύνη, τήν ἐλευθερία, τήν ἀγάπη καί ἄλλα κατεξοχήν πνευματικά ἀγαθά μέ μιά ψυχρή κοσμική γλώσσα. Ἀποσιωποῦν ὅτι τά ἀγαθά αὐτά ἀποτελοῦν καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θεῖα δῶρα πού χορηγοῦνται μέ τήν πνευματική «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» ἄθληση κι ὄχι μέσα ἀπό διαθρησκειακές συναντήσεις.

Πρέπει, βέβαια, νά τονιστεῖ, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία δέν εἶναι θρησκεία, οὔτε ἔστω ἡ καλύτερη. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία: Ἡ αὐτοαποκάλυψη καί φανέρωση τοῦ Θεοῦ στήν ἱστορία. Ἔχει συνείδηση τῆς Οἰκουμενικότητος καί τῆς Ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ πού κατέχει, γι' αὐτό καί δέν φοβᾶται τίς σχέσεις της μέ τούς μή Χριστιανούς. Γνωρίζει ὅμως τά ὅρια αὐτῶν τῶν σχέσεων, ὅπως τά ἔχει διαμορφώσει ἡ ἀγιοπατερική Παράδοση καί ἡ μυστηριακή της ἐμπειρία. Γιά παράδειγμα, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, κάτω ἀπό συνθήκες σκληρῆς αἰχμαλωσίας, διαλέχθηκε μέ τούς Ὀθωμανούς Τούρκους. Δέν δίστασε, ὡστόσο, μέ κίνδυνο τῆς ζωῆς του, νά πεῖ τήν ἀλήθεια καί νά ἐλέγξει τήν πλάνη τους. Πῶς ἀντιμετώπιζαν ἄλλωστε, οἱ ἅγιοι Μάρτυρες τούς εἰδωλολάτρες καί οἱ ἅγιοι Νεομάρτυρες τούς Μωαμεθανούς; Δέν ὁμολογοῦσαν τήν ἀλήθεια; Θά μπορούσαμε νά τούς φανταστοῦμε νά προσεύχονται μαζί τους; Ἄλλά τότε δέν θά εἶχαμε Μάρτυρες!

Ἡ Ἐκκλησία μας λοιπόν ἀρνεῖται νά θυσιάσει στό βωμό ἄλλων σκοπιμοτήτων τή μοναδικότητά της καί νά ἀποδεχθεῖ τό οἰκουμενιστικό σύνθημα ὅτι «σέ ὅλες τίς θρησκείες, πίσω ἀπό διαφορετικά ὀνόματα, λατρεύεται ὁ ἴδιος Θεός». Πιστεύει ἀκράδαντα ὅτι ὁ ἄνθρωπος σώζεται

1. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 523, σ. 12, Γενεύη 1995.

μόνο διά τοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μέ τό ἀποστολικό: «*Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ἢ σωτηρία· οὐδὲ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς*» (Πράξ. 4, 12).

Τελικά τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός;

Μετά τίς ἀλλεπάλληλες ἐξελίξεις του καί τή σταδιακή ἀπομάκρυνσή του ἀπό τούς ἀρχικούς του στόχους, δικαιολογημένα οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί ἀναρωτιοῦνται: Δέν φαίνεται ἄραγε ξεκάθαρα, ὅτι σκοπός τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἶναι ὄχι ἡ ἔνωση τῶν Χριστιανῶν, ἀλλά ἡ ἐπικράτηση τῆς Πανθρησκείας, ἡ ἰσοπέδωση τῶν πάντων καί ἡ μετατροπή τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ σέ μιᾶ «*Λέσχη θρησκευομένων ἀνθρώπων*», σ' ἕναν ἐγκόσμιο ὄργανισμό, σάν τόν Ο.Η.Ε., ἀπονευρωμένο καί ἀ-πνευματικό;

Πῶς ὅμως ἀποτιμᾷ τόν Οἰκουμενισμό ἡ παραδοσιακή μας Ὁρθοδοξία;

«Ὁ Οἰκουμενισμός, πραγματικά ἔτσι ὅπως ἔχει ἐπικρατήσει νά σηματοτεῖται ὁ ὅρος αὐτός, βεβαίως εἶναι *αἴρεση*, γιατί σημαίνει ἀπάρνηση βασικῶν γνωρισμάτων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὅπως εἶναι φερ' εἰπεῖν ἡ ἀποδοχή τῆς θεωρίας τῶν κλάδων, ὅτι δηλαδή ἡ κάθε Ἐκκλησία ἔχει ἕνα τμήμα ἀληθείας καί πρέπει νά ἐνωθοῦμε ὅλες οἱ ἐκκλησίες, νά βάλουμε στό τραπέζι τά τμήματα τῆς ἀληθείας γιά νά ἀπαρτισθεῖ τό ὅλον. Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία. Τέρμα, σ' αὐτό δέν γίνεται συζήτηση· καί ἐπομένως, ὅποιοσδήποτε πρεσβεύει τά ἀντίθετα μπορεῖ νά λέγεται οἰκουμενιστής καί ἐπομένως νά εἶναι αἰρετικός» (Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, *Συνέντευξη στόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας, 24-5-1998*).

«Ὁ Οἰκουμενισμός εἶναι κοινό ὄνομα γιά τούς ψευδοχριστιανούς, γιά τίς ψευδοεκκλησίες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης... Ὅλοι αὐτοί οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλες οἱ ψευδοεκκλησίες, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μιᾶ αἴρεση παραπλεύρως στήν ἄλλη αἴρεση. Τό κοινό εὐαγγελικό ὄνομά

τους είναι *παναίρεση*. Γιατί; Γιατί στο διάστημα τῆς ἱστορίας οἱ διάφορες αἱρέσεις ἀρνοῦνταν ἢ παραμόρφωναν μερικά ἰδιώματα τοῦ Θεανθρώπου καί Κυρίου Ἰησοῦ· οἱ εὐρωπαϊκές ὁμως αὐτές αἱρέσεις ἀπομακρύνουν ὀλόκληρο τόν Θεάνθρωπο καί στή θέση του τοποθετοῦν τόν Εὐρωπαϊο ἄνθρωπο» (Ἀρχιμ. Ἰουστίνος Πόποβιτς).

«Ὁ Οἰκουμενισμός δέν εἶναι αἵρεση καί παναίρεση, ὅπως συνήθως χαρακτηρίζεται. Εἶναι κάτι πολύ χειρότερο τῆς παναιρέσεως. Οἱ αἱρέσεις ἦταν φανεροί ἐχθροί τῆς Ἐκκλησίας. Μποροῦσε αὐτή νά παλέψει ἐναντίον τους καί νά τίς κατατροπώσει. Ὁ Οἰκουμενισμός ὁμως ἀδιαφορεῖ γιά τά δόγματα καί γιά τίς δογματικές διαφορές τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἶναι ὑπέρβαση, ἀμνήστεια, παραθεώρηση, γιά νά μήν ποῦμε νομιμοποίηση καί δικαίωση τῶν αἱρέσεων. Εἶναι ὑπουργός ἐχθρός, καί ἀπό ἐδῶ ἀκριβῶς προέρχεται ὁ θανάσιμος κίνδυνος» (Καθηγητής Ἀνδρέας Θεοδώρου).

Ἀντιδράσεις στήν Οἰκουμενική Κίνηση.

Σήμερα στόν ὀρθόδοξο χῶρο αὐξάνονται ὀλοένα οἱ ἀντιδράσεις κατά τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καί τῶν ἐκφραστῶν του. Πολλά βιβλία, ἄρθρα καί κριτικές βλέπουν τό φῶς τῆς δημοσιότητας, ὅπου διατυπώνεται μέ πόνο καί ἀγωνία ἡ ἄποψη ὅτι ὀδεύουμε βάσει «σχεδίου» καί «γραμμῆς» πρὸς μιά βαβυλώνια αἰχμαλωσία τῆς Ὀρθοδοξίας στήν πολυπρόσωπη καί πολυώνυμη αἵρεση.

Δέν εἶναι λίγοι οἱ διαπρεπεῖς ὀρθόδοξοι κληρικοί καί θεολόγοι πού προτείνουν τήν ἄμεση ἀποχώρηση τῆς Ὀρθοδοξίας ἀπό τήν Οἰκουμενική Κίνηση καί τά συνέδριά της, γιατί θεωροῦν τή συμμετοχή της σ' αὐτά, ὄχι ἀπλῶς ἄκαρπη, ἀλλά πολλαπλῶς ἐπιζήμια.

Κάποιες Ἐκκλησίες ἔχουν ἤδη ἀποχωρήσει ἀπό τό Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνῶ ἄλλες προβληματίζονται ἐντονα γιά τή δική τους συμμετοχή. Αὐτός ὁ προβληματισμός ἐκφράστηκε καί στή Διορθόδοξη Συνάντηση τῆς Θεσσαλονίκης, τό 1998, ὅπου μεταξύ ἄλλων διαπιστώθηκε ὅτι «ἔπειτα ἀπό αἰῶνα ὀλόκληρο ὀρθόδοξης

συμμετοχής στην Οικουμενική Κίνηση και μισό αιώνα παρουσίας στο Π.Σ.Ε...., τό χάσμα μεταξύ Ὁρθοδόξων και Προτεσταντῶν γίνεται μεγαλύτερο».

Ἡ συμμετοχή τοῦ πιστοῦ λαοῦ στην Οἰκουμενική Κίνηση.

Γνωρίζουμε ὅτι κριτήριο τῆς Ὁρθοδοξίας παραμένει ὁ πιστός και εὐσεβής λαός. Κανείς, οὔτε Πατριάρχες οὔτε Σύνοδοι, δέν μποροῦν νά τόν παρακάμψουν και νά φιμώσουν τή συνείδησή του. Γι' αὐτό και «δέν πρέπει νά γίνεται κανένας διάλογος ἢ νά λαμβάνεται καμιά ἀπόφαση, ἂν δέν συμφωνεῖ ἡ ἀγρυπνοῦσα αὐτή συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας (χαρισματοῦχοι κληρικοί, λαϊκοί, μοναχοί)» (Μητροπ. Ναυπάκτου Ἱερόθεος).

Οἱ οἰκουμενιστικοί διάλογοι, ὅπως διεξάγονται, εὐνοοῦνται κυρίως ἀπό κύκλους τῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας και ἀπό ἄλλα ἐκκλησιαστικά ἢ μὴ θεσμικά ὄργανα, πού ἀποβλέπουν σέ συγκεκριμένα ὀφέλη πολιτικά, οικονομικά, διεθνῶν σχέσεων και προβολῆς. Δέν ἀποτελοῦν αἴτημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἀλλά ἐπιβάλλονται «ἕξωθεν» και «ἄνωθεν». Τό γεγονός αὐτό ἀναδεικνύει ἕνα νοσηρό φαινόμενο: τήν αὐτονόμηση τῶν διοικητικῶν θεσμῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σήμερα. Ἡ ἐκκλησιαστική διοίκηση δηλαδή εἶναι χωρισμένη ἀπό τή θεολογική σκέψη, ἀλλά και ἀπό τίς ἀπόψεις, τίς ἀνησυχίες και τήν ἐμπειρία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

Ἔτσι συμβαίνει ὁ λαός τοῦ Θεοῦ νά μὴ συμμετέχει ἐνεργά οὔτε νά ἐνημερώνεται ὑπεύθυνα και ἀντικειμενικά γιά τούς διαλόγους. Ἄλλωστε, οἱ ἀποφάσεις δέν φέρουν πάντα τή σφραγίδα τῆς αὐθεντικῆς συνοδικότητος, ἀλλά λαμβάνονται συνήθως ἀπό εἰδικούς «ἐπαγγελματίες» τοῦ Οἰκουμισμού. Ὁμολογεῖ χαρακτηριστικά ὀρθόδοξος ἱεράρχης: «Ὁ ὀρθόδοξος λαός δέν γνωρίζει τίποτε γιά τήν Οἰκουμενική Κίνηση... ἀλλ' ἴσως εἶναι τυχερή και ἡ Οἰκουμενική Κίνηση πού ὁ ὀρθόδοξος πληθυσμός δέν γνωρίζει τί γίνεται στή Γενεὴ»!¹

1. Περιοδ. «Ἐκκλησία», ἀριθ. 13, σ. 500α, Ἀθῆναι 1994.

Τό χρέος μας.

Ζοῦμε ἀναμφίβολα σέ περίοδο κοσμογονικῶν ἀλλαγῶν. Τά γεγονότα, κατευθυνόμενα πλέον, τρέχουν μέ ξέφρενους ρυθμούς. Ὁ Οἰκουμενισμός ἐξελίσσεται μέσα στήν ἰσοπεδωτική προοπτική τῆς Παγκοσμιοποιήσεως, πού ἐπιβάλλουν ἰσχυρά πολιτικοοικονομικά κέντρα. Κανεῖς πιά δέν πιστεύει σοβαρά πῶς ὁ Οἰκουμενισμός μπορεῖ νά προσφέρει ὀρατή λύση στό αἴτημα τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος.

Ὡς Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί δέν πρέπει οὔτε νά αἰθεροβατοῦμε ἀλλά οὔτε καί νά ἐφησυχάζουμε. Ἄν σεβόμαστε πραγματικά τή ζωή τῶν ἀνθρώπων, ἄν πονᾶμε τόν βασανισμένο ἀπό τίς ἀδιέξοδες θρησκευτικές του παραδόσεις κόσμο τῆς Δύσεως, ἀλλά καί τόν παγιδευμένο στίς δαιμονικές πλάνες κόσμο τῆς Ἀνατολῆς, ἔχουμε χρέος νά μείνουμε προσηλωμένοι στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία. Νά κρατήσουμε ἀνόθευτη τήν πατροπαράδοτη πίστη μας, βιώνοντάς την ἀθηντικά μέσα ἀπό τόν καθημερινό μας ἀγώνα γιά τόν προσωπικό ἀγιασμό καί τή θέωση. Ἡ ὀρθή πίστη καί ὁ ἀκριβής βίος θά μᾶς κάνουν ἰκανούς γιά τή μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλά -γιατί ὄχι;- καί γιά τό μαρτύριο, ἄν καί ὅταν οἱ καιροί τό ἀπαιτήσουν...

Ἡ ἐμμονή στήν Ὁρθοδοξία, δηλαδή στή γνησιότητα τῆς ζωῆς, καί ἡ ἐμμονή στήν ἀλήθεια πού ἐλευθερώνει καί σώζει, δέν εἶναι ἐγωισμός, φανατισμός ἢ μισαλλοδοξία. Ἐκφράζει τήν οἰκουμενική διάσταση, τήν ἀγάπη καί τή φιλανθρωπία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Καί ἀποτελεῖ τήν ὕστατη δυνατότητα πού αὐτή προσκομίζει, γιά μιά ριζοσπαστική πνευματική ἀλλαγή στό χῶρο τῆς Δύσεως, ἀλλά καί γιά μιά ἔξοδο τῆς Ἀνατολῆς ἀπό τήν αἰχμαλωσία τῶν ψεύτικων θεῶν.

